

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/138/2018
Identifikačné číslo spisu:	8113216103
Dátum vydania rozhodnutia:	18.09.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:8113216103.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu B. I. Č., nar. XX. XX. XXXX, bývajúceho v D., G. U. X, v dovolacom konaní zastúpeného JUDr. Oľgou Michálikovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Francisciho 35, proti žalovanému E. Š., nar. XX. XX. XXXX, bývajúcemu v E., D.Á. XX, v dovolacom konaní zastúpenému JUDr. Patrik Holinga, s. r. o. Advokátska spoločnosť so sídlom v Košiciach, Hrnčiarska 2/A, IČO: 36 856 967, o zaplatenie príslušenstva, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 12C/144/2013, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 14. decembra 2017 sp. zn. 5Co/136/2017, 5Co/177/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov rozsudkom z 25. marca 2014 sp. zn. 12C/144/2013 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 22% ročne zo sumy 2.658,15 eur od 1. 7. 1995 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku a rozhodol o náhrade trov konania. Vychádzal zo zistenia, že žalovaný bol rozsudkom tohto súdu z 1. júna 2000 sp. zn. 12C/169/97 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo 6. novembra 2001 sp. zn. 7Co/360/00 zaviazaný zaplatiť žalobcovi prisúdenú istinu v sume 80.079,50 Sk (2.658,15 eur), pričom vec v časti rozhodnutia o príslušenstve pohľadávky bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Tento súd rozhodol o príslušenstve doplnacím rozsudkom z 21. decembra 2006 v spojení s rozsudkom zo 16. októbra 2006 a následne po celom rade zrušení a opätovne vydaných rozhodnutiach zostalo o príslušenstve pohľadávky nerozhodnuté. Dospel preto k záveru, že pokiaľ ide o príslušenstvo priznanej istiny, nie je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci. Za nedôvodnú považoval aj námietku premĺčania vznesenú žalovaným, keď k uplynutiu všeobecnej premĺčacej lehoty pred podaním žaloby dňa 11. 12. 2012 nedošlo. K započítanej námietke zo strany žalovaného uviedol, že námietka tvorí skupinu nezapočítateľných pohľadávok v zmysle § 581 ods. 2 vety prvej Občianskeho zákonníka a nemohol k nej z tohto dôvodu prihliadnuť. Žalobe preto vyhovel s tým, že výška úrokov 22% zodpovedá sadzbe do 31. 12. 2008, kedy sa výška úrokov z omeškania počítala ako dvojnásobok diskontnej sadzby NBS podľa § 3 nariadenia vlády 87/1995 Z. z. Vec právne posúdil podľa § 121 ods. 3, § 517 ods. 1 a ods. 2 a § 581 ods. 1 a ods.

2 Občianskeho zákonníka. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 7 O. s. p. s tým, že o ich výške rozhodol osobitným uznesením z 29. 1. 2016.

2. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo 14. decembra 2017 sp. zn. 5Co/136/2017, 5Co/177/2017 na odvolanie žalovaného rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej potvrdil a zrušil ho vo výroku o trovách konania spolu s uznesením z 29. 1. 2016 a v tejto časti vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Potvrdenie rozsudku, pokiaľ bolo žalobe vyhovené, odôvodnil jeho vecnou správnosťou. Nestotožnil sa s názorom žalovaného, že rozsudok okresného súdu je nepreskúmateľný. Podľa odvolacieho súdu dal súd prvej inštancie odpoveď na všetky podstatné argumenty strán sporu. Skutočnosť, že súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s právnym názorom žalovaného ešte neznamená, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Za správny, zákonu zodpovedajúci považoval právny názor súdu prvej inštancie týkajúci sa prekážky právoplatne rozhodnutej veci, otázky premlčania a aj námietky započítania. Čo do výroku o trovách konania rešpektujúc právny názor dovolacieho súdu uviedol, že bude potrebné, aby sa súd prvej inštancie zaoberal žalovaným tvrdenými skutočnosťami, ktoré považoval za dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré súd výnimočne nemusí náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať.

3. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal včas dovolanie žalovaný, a to z dôvodu existencie vady v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. Podľa dovolateľa porušenie jeho práva na spravodlivý proces spočíva v tom, že výrok rozsudku je zmätočný, keď je formulovaný s plynutím do budúcnosti (do zaplatenia), hoci správne mal byť označený konkrétnym dátumom, kedy došlo k splneniu dlhu, ktorý vyplýval zo spisu. Výtýkal odvolaciemu súdu, že sa v odôvodnení rozsudku týmito skutočnosťami vôbec nezaoberal. Okrem iného uviedol, že práve procesným pochybením súdov v pôvodnom konaní sa stalo, že úrok z omeškania prevyšuje istinu. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, prípadne aj súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobca svoje právo vyjadriť sa k dovolaniu žalovaného nevyužil.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., zaoberal sa bez nariadenia pojednávania jeho prípustnosťou a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné ako neprípustné odmietnuť. Dovolací súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

7. V preskúmvanej veci žalovaný odôvodňoval prípustnosť a zároveň aj dôvodnosť ním podaného dovolania podľa § 420 písm. f) C. s. p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces je treba rozumieť taký nesprávny postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca. Podstatou tohto práva je zabezpečiť fyzickým a právnickým osobám možnosť domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty, ktoré im právny poriadok priznáva. Nesprávnym procesným postupom sa rozumie iba faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu. V zmysle § 420 písm. f) C. s. p. je teda relevantný taký nesprávny procesný postup, ktorý vylučuje stranu sporu z realizácie jej procesných oprávnení a ktorý marí možnosť jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Pre procesnú stranu z práva na spravodlivý súdny proces nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a

požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom (I. ÚS 50/04, II. ÚS 251/03, IV. ÚS 252/04).

8. Dovolateľ vadu zmätočnosti videl v nesprávne formulovanom výroku rozsudku, keď okresný súd ho zaviazal zaplatiť úroky z omeškania od 1. 7. 1995 „do zaplattenia“, t. j. do budúcnosti, hoci už došlo k splneniu dlhu, čo vyplývalo zo spisu a krajský súd žiadnu nápravu v tomto smere neurobil.

9. Podľa dovolacieho súdu dovolateľom namietaný procesný postup odvolacieho súdu nezakladá existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) C. s. p.

10. Dovolací súd už v uznesení z 31. júla 2017 sp. zn. 6 Cdo 178/2016, ktorým zrušil predchádzajúci rozsudok krajského súdu uviedol, že ak okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť úrok z omeškania vo výške 22% ročne zo sumy 2.658,15 eur od 1. 7. 1995 do zaplattenia, neporušil tým žiadne ustanovenie procesného predpisu. Povinnosť platiť úrok z omeškania totiž vzniká dňom, ktorým sa dlžník dostal do omeškania a trvá až do zániku peňažného dlhu spravidla jeho splnením, t. j. do dňa, v ktorom dlžník poskytol veriteľovi plnenie, ktoré je predmetom záväzku. Tomuto potom zodpovedá taká formulácia výroku rozsudku, ktorou sa ukladá žalovanému povinnosť zaplatiť úrok z omeškania od vzniku omeškania s plnením dlhu až „do jeho zaplattenia“, t. j. deň, kedy dlžník veriteľovi dlh splnil napr. jeho zaplattením. Ak preto okresný súd výrok rozsudku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania formuloval týmto spôsobom, formuloval ho správne, navyše v tomto prípade aj v súlade so žalobcom navrhovaným znením petitu žaloby. Napokon treba uviesť, že dovolateľ túto „vadu“ konania v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie vôbec nenamietal. Odvolací súd nemal preto žiaden dôvod touto vadou namietanou žalovaným až v jeho dovolaní sa v dôvodoch rozsudku zaoberať.

11. Na základe uvedeného možno uzavrieť, že žalovaným nebol preukázaný nesprávny procesný postup konajúcich súdov, ktorý by mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Najvyšší súd preto odmietol dovolanie žalovaného ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ C. s. p.

12. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 C. s. p. tak, že inak úspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal, keďže mu žiadne preukázané trovy v dovolacom konaní nevznikli (pozri R 72/2018).

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.